

Na temelju članka 70. Zakona o odgoju i obrazovanju u osnovnoj i srednjoj školi („Narodne novine“, broj: 87/08, 86/09, 92/10, 105/10, 90/11, 5/12,16/12, 86/12, 126/12 ,94/13, 152/14, 07/17, 68/18, 98/19, 64/20, 151/22, 156/23), na temelju Pravilnika o načinu postupanja odgojno-obrazovnih radnika školskih ustanova u poduzimanju mjera zaštite prava učenika te prijave svakog kršenja tih prava nadležnim tijelima („Narodne novine“, broj: 132/13) i članka 58. Statuta Umjetničke škole Beli Manastir, Školski odbor Umjetničke škole Beli Manastir, u suradnji s Vijećem učitelja, na 3. sjednici održanoj dana 29. siječnja 2025. godine donosi:

PROTOKOL O POSTUPANJU U SLUČAJU KRIZNIH SITUACIJA

Uvodne odredbe

Članak 1.

- (1) Protokolom o postupanju u slučaju kriznih situacija propisuju se načini postupanja radnika škole u kriznim situacijama te obveze prijave svake krizne situacije nadležnim osobama i ustanovama;
- (2) Protokol se odnosi na postupanje u konkretnim situacijama s ciljem zaštite djece, kao i svih zaposlenika.
- (3) Školska ustanova obvezna je skrbiti o ostvarivanju prava svih učenika i djelatnika škole te postupati prema donesenom Protokolu o postupanju u slučaju kriznih situacija (u daljnjem tekstu Protokol).
- (4) Izrazi u ovom Protokolu navedeni u muškom rodu neutralni su i odnose se jednako na osobe muškog i ženskog spola.

Pravni temelj

Članak 2.

- (1) Protokol se temelji na odredbama: Zakona o odgoju i obrazovanju u osnovnoj i srednjoj školi, Zakona o zaštiti od nasilja u obitelji, Zakona o radu, Kaznenom zakonu, Programu aktivnosti za sprječavanje nasilja među djecom i mladima (kojeg je donijela Vlada Republike Hrvatske 25. veljače 2004.), Zakona o zaštiti pučanstva od zaraznih bolesti, Pravilnika o načinu postupanja odgojno-obrazovnih radnika i školskih ustanova u poduzimanju mjera

zaštite prava učenika te prijave svakog kršenja tih prava nadležnim tijelima, Protokola o postupanju u slučaju nasilja među djecom i mladima (2024), Protokola o postupanju u slučaju nasilja u obitelji, Protokola o postupanju u slučaju seksualnog nasilja, Protokola o postupanju u slučaju zlostavljanja i zanemarivanja djece, Protokola o kontroli ulaska i izlaska u školske ustanove, Protokol o pokretanju psiholoških kriznih intervencija u sustavu odgoja i obrazovanja, ali i drugim podzakonskim aktima škole.

(2) Protokol treba biti izvješten na vidnom i svima dostupnom mjestu u školi kao i na web-stranici škole.

(3) O načinima i koracima postupanja svih sudionika u procesu odgoja i obrazovanja u slučaju nasilja, odnosno odredbama ovog Protokola, potrebno je upoznati učenike na satu razrednika te roditelje na prvom roditeljskom sastanku svake školske godine.

Krizne situacije u školi

Članak 3.

(1) Krizne situacije odnose se na moguće situacije i pojave s potencijalno negativnim ishodom koji se odnose na ozljede i povrede koje mogu biti psihičke ili fizičke ili namjeru nanošenja ozljeda ili povreda. Karakterizira ih element iznenađenja i zahtijevaju hitnu aktivnost.

(2) Krizni događaj je iznenadan i/ili rijedak događaj koji djeluje izrazito uznemirujuće ili stresno na većinu ljudi. Uključuje mogući ili stvarni gubitak osoba, stvari ili vrijednosti važnih za pojedinca, odnosno skupinu. Ljudi imaju osjećaj da ga ne mogu sami svladati (ili izaći iz krize) koristeći uobičajene mehanizme suočavanja. Može imati učinak na pojedinca, skupine ili čitave organizacije i zajednice.

(3) Krizne situacije u školi odnose se na vršnjačke sukobe među djecom i mladima s teškim posljedicama, nasilje među djecom i mladima, nasilje prema učenicima od strane odrasle osobe (učitelja, roditelja, drugih zaposlenika škole ili nepoznatih osoba), nasilje nad djecom i članovima obitelji počinjeno u obitelji, seksualno nasilje ili seksualna uznemiravanja učenika međusobno ili učenika od strane roditelja, radnika škole ili druge nepoznate osobe, nasilje jedne odrasle osobe nad drugom odraslom osobom u školi, nasilje prema zaposlenicima škole od strane učenika škole, postupanje u slučaju alkoholiziranog ili drugog neprimjerenog stanja roditelja, zaposlenika ili druge odrasle osobe, slučajeve neovlaštenog ulaska roditelja ili drugih osoba u školu, provale u školu, unošenje predmeta pogodnih za nanošenje ozljeda ili

drugih nezakonitih predmeta od strane učenika, roditelja ili drugih osoba te slučajeve hitnih zdravstvenih stanja.

(4) Krizne situacije mogu se odnositi i na druge nepredviđene situacije koje se događaju izvan kontrole škole (primjerice prirodne katastrofe i epidemije bolesti).

(5) *Postupanje škole u slučaju nasilja među djecom i mladima* definirano je posebnim Protokolom koji je donesen unutar škole na temelju važećeg Protokola iz 2024. godine.

Postupanje škole u slučaju saznanja ili sumnje na nasilje u Obitelji

Članak 4.

(1) Nasilje u obitelji definira se kao 1. tjelesno nasilje 2. tjelesno kažnjavanje ili drugi način ponižavajućeg postupanja prema djeci 3. psihičko nasilje koje je kod žrtve prouzročilo povredu dostojanstva ili uznemirenost 4. spolno uznemiravanje 5. ekonomsko nasilje kao zabrana ili onemogućavanje korištenja zajedničke ili osobne imovine, raspolaganja osobnim prihodima ili imovine stečene osobnim radom ili nasljeđivanjem, onemogućavanje zapošljavanja, uskraćivanje sredstava za održavanje zajedničkog kućanstva i za skrb o djeci i 6. zanemarivanje potreba osobe s invaliditetom ili osobe starije životne dobi koje dovodi do njezine uznemirenosti ili vrijeđa njezino dostojanstvo i time joj nanosi tjelesne ili duševne patnje

(2) U slučaju da neki djelatnik škole dobije informaciju ili ima sumnju da je učenik unutar obitelji izložen nasilnom ponašanju nekog člana obitelji ili je zanemaren, taj djelatnik je dužan, u skladu s čl. 7. Zakona o zaštiti od nasilja u obitelji (NN 70/17., 126/19., 84/21. i 114/22., 36/24.), odmah prijaviti sumnju, odnosno o tome obavijestiti ravnatelja škole koji ima obvezu prijave sumnje policiji i nadležnoj ispostavi Hrvatskog zavoda za socijalni rad.

(3) Ukoliko je dijete/učenik povrijeđeno u mjeri koja zahtijeva liječničku intervenciju ili pregled ili se prema okolnostima slučaja može pretpostaviti da su takva intervencija ili pregled potrebni, odmah pozvati službu hitne medicinske pomoći ili na najbrži mogući način, koji ne šteti zdravlju djeteta, otpratiti ili osigurati pratnju djeteta od strane stručne osobe liječniku/ci te sačekati liječničku preporuku o daljnjem postupanju.

(4) Ukoliko se radi o osobito teškom obliku, intenzitetu ili dužem vremenskom trajanju nasilja, koje je izazvalo traumu, savjetovati se sa stručno-razvojnou službom odgojno-obrazovne ustanove, stručnjacima centra za socijalnu skrb kojeg je obavijestio o slučaju te sa drugom stručnom službom izvan ustanove o načinu postupanja i pomoći djetetu žrtvi nasilja u obitelji u okviru odgojno-obrazovne ustanove.

(5) O dojadi nasilja i o poduzetim aktivnostima, razgovorima, izjavama i svojim opažanjima izraditi službenu bilješku, koja će se dostaviti na zahtjev drugim nadležnim tijelima.

Postupanje škole u slučaju saznanja ili sumnje na seksualno nasilje i/ili uznemiravanje

Članak 5.

(1) U slučaju sumnje ili informacije o mogućem seksualnom nasilju nad učnikom (u odgojno-obrazovnoj ustanovi ili izvan nje) dužnost je radnika ustanove odmah o tome obavijestiti ravnatelja ustanove.

(2) Ravnatelj je dužan odmah pozvati stručnu osobu (stručnog suradnika ili učitelja koji predaje učeniku) te je on dužan obaviti razgovor s učnikom. U slučaju odsustva stručnog suradnika razgovor obavlja jedan od učitelja koji predaje učenika (osoba od povjerenja). Razgovor treba obaviti u sigurnom okruženju, isključivo radi zaštite prava učenika, dopuštajući njemu/njoj da opiše situaciju na način i u opsegu u kojem to želi (ne ispitivati kako bi se utvrdile točne činjenice i okolnosti djela).

(3) Stručna osoba koja vodi razgovor dužna je tijekom razgovora voditi zapisnik, a koji će škola, na zahtjev, predati Državnom odvjetništvu RH ili policiji.

(4) Stručna osoba koja vodi razgovor dužna je upoznati učenika/korisnika s daljnjim postupanjem na njemu/njoj razumljiv način, vodeći računa o sigurnosti učenika/korisnika i svih koji su izvor informacija.

(5) O samom događaju ravnatelj odgojno - obrazovne ustanove dužan je žurno obavijestiti: roditelje/skrbnike djeteta, nadležnu ispostavu Hrvatskog zavoda za socijalni rad. U slučaju ako su roditelji/skrbnici nedostupni ili postoji sumnja na zlostavljanje od strane istih, obavijestit će se nadležna ispostava Hrvatskog zavoda za socijalni rad prema mjestu prebivališta učenika, policiju ili Državno odvjetništvo RH (izvan uredovnog vremena Državnog odvjetništva RH obavještava se dežurni državni odvjetnik/ca pri Istražnom centru Županijskog suda). Ako postoje vidljive ozljede ili uznemirenost, poduzeti mjere radi pružanja hitne liječničke pomoći te je potrebno obavijestiti nadležno ministarstvo, pravobraniteljicu za djecu, pravobraniteljicu za osobe s invaliditetom (ako je potrebno) te nadležnog školskog liječnika.

(6) Ako je počinitelj seksualnog nasilja radnik ustanove, osoba koja ima o tome informaciju dužna je obavijestiti ravnatelja koji će postupiti prema Protokolu.

(7) Ako je počinitelj seksualnog nasilja ravnatelj ustanove, osoba koja ima o tome informaciju dužna je obavijestiti policiju i/ili Državno odvjetništvo.

(8) Ako je počinitelj seksualnog nasilja radnik ustanove ili se nasilje dogodilo u prostoru

ustanove, ovisno o dijelu djelatnosti koje radnik u ustanovi radi, izvijestit će se ravnatelj, a potom i nadležno ministarstvo.

(9) U slučaju osobito teškog oblika ili intenziteta nasilnog postupanja koje je izazvalo ili može izazvati traumu kod djeteta žrtve ili drugih učenika, škola će izvijestiti nadležno ministarstvo/ministarstva, a po potrebi i institucije, te zatražiti odgovarajuću stručnu psihološku ili socijalno/pedagoško/psihološku pomoć za učenike odgojno-obrazovne ustanove. Nadležno ministarstvo će prema potrebi osigurati odgovarajuću stručnu psihološku pomoć za učenike škole.

(10) U slučaju da je počinitelj seksualnog uznemiravanja radnik škole potrebno je postupiti kao u slučaju seksualnog nasilja. U slučaju da se seksualno uznemiravanje dogodilo u ustanovi i da je počinitelj seksualnog uznemiravanja drugi učenik ili više njih potrebno ih je uputiti na savjetovanje ili medijaciju u školi ili savjetovalište. O seksualnom uznemiravanju obavezno je potrebno izvijestiti roditelje svih uključenih učenika i nadležnu ispostavu Hrvatskog zavoda za socijalni rad.

Postupanje škole u slučaju nasilja prema učenicima od strane odrasle osobe u školi (učitelja, roditelja/skrbnika, drugih zaposlenika škole, nepoznatih osoba)

Članak 6.

(1) U slučaju kada postoji sumnja ili je učenik doživio zlostavljanje od strane odrasle osobe u školi (djelatnika škole, svog roditelja ili roditelja drugog učenika odnosno nepoznate osobe) djelatnik škole je obavezan odmah pokušati prekinuti nasilno postupanje prema učeniku, a ako u tome ne uspije, odmah pozvati ravnatelja, pedagoga škole ili drugog djelatnika škole kako bi pokušali prekinuti nasilno postupanje prema učeniku i obavijestiti policiju;

(2) Ako uspije prekinuti nasilno ponašanje prema učeniku, djelatnik škole o tome treba obavijestiti ravnatelja i stručnog suradnika pedagoga;

(3) Djelatnik škole također treba upozoriti osobu koja se ponaša nasilno na neprihvatljivost i štetnost takvog ponašanja i informirati je o obvezi škole da slučaj prijavi nadležnoj ispostavi Hrvatskog zavoda za socijalni rad, policiji, Upravnom odjelu za obrazovanje i mlade te Ministarstvu znanosti i obrazovanja;

(4) Djelatnik škole je dužan o događaju obavijestiti ravnatelja škole te je on dužan prijaviti događaj nadležnoj ispostavi Hrvatskog zavoda za socijalni rad, policiji, Upravnom odjelu za obrazovanje i mlade te Ministarstvu znanosti i obrazovanja;

(5) Stručni suradnik pedagog dužan je obaviti razgovor s učenikom odmah po saznanju o događaju s ciljem normaliziranja osjećaja učenika i sprečavanja dugoročnih posljedica traume te tijekom razgovora s učenikom voditi službenu zabilješke. U slučaju odsustva stručnog suradnika pedagoga razgovor treba obaviti odgojno-obrazovni radnik koji je svjedočio nasilju.

(6) Kada stručni suradnik pedagog obavi razgovor s učenikom, o događaju treba odmah obavijestiti roditelje učenika (ili drugog roditelja ako se jedan od roditelja nasilno ponašao u školi prema vlastitom djetetu) i pozvati ih da učenika odvedu kući te ih informirati o eventualnoj potrebi uključivanja učenika i roditelja u savjetovanje i stručnu pomoć u školi ili van škole;

(7) U slučaju da je učenik ozlijeđen ili postoji sumnja da bi mogao biti ozlijeđen, treba ga odvesti na liječnički pregled, pri čemu s njim u pratnji ide roditelj (ako je dostupan) ili odgojno-obrazovni radnik škole u pratnji.

Postupanje škole u slučaju nasilnog ponašanja odrasle osobe nad odraslom osobom u Školi

Članak 7.

(1) U slučaju nasilnog ponašanja odrasle osobe (roditelja učenika, nepoznate osobe, djelatnika škole) prema drugoj odrasloj osobi u školi (roditelju učenika ili djelatniku škole) te u slučaju da postoje informacije da odrasla osoba u prostor škole unosi oružje ili druge predmete koji mogu ugroziti sigurnost osoba i imovine u školi, djelatnik škole koji ima tu informaciju ili je nazočan mora odmah pokušati prekinuti nasilno ponašanje; upozoriti osobu koja se nasilno ponaša na neprihvatljivost i štetnost takvog ponašanja tj. unošenja opasnih predmeta u prostor škole i zatražiti od nje da napusti prostor škole;

(2) Ako djelatnik škole u tome ne uspije treba odmah pozvati ravnatelja škole, stručnog suradnika pedagoga ili drugog djelatnika škole kako bi pokušali prekinuti nasilno ponašanje te treba o događaju odmah obavijestiti policiju;

(3) Ako djelatnik škole uspije prekinuti nasilno ponašanje svejedno odmah o događaju treba obavijestiti ravnatelja te o događaju obavijestiti policiju.

Postupanje škole u slučaju nasilja prema djelatnicima Škole od strane učenika

Članak 8.

(1) U slučaju da je djelatnik škole doživio nasilje ili prijetnju nasiljem od strane učenika škole on treba o tome izvijestiti ravnatelja škole.

(2) Stručni suradnik pedagog će razgovarati s učenikom u i voditi službenu zabilješku o razgovoru, odmah obavijestiti roditelje učenika te ih upozoriti na neprihvatljivost takvog ponašanja. U slučaju odsustva stručnog suradnika razgovor će obaviti odgojno-obrazovni radnik škole koji je svjedočio nasilju te će o razgovoru voditi službenu zabilješku.

(3) Prema učeniku koji je izvršio nasilje poduzeti će se odgovarajuće pedagoške mjere koje će donijeti Učiteljsko vijeće u skladu s *Pravilnikom o kriterijima izricanja pedagoških mjera*;

(4) Ravnatelj će o prijavljenom nasilju izvijestiti nadležnu ispostavu Hrvatskog zavoda za socijalni rad, a po potrebi i policiju.

Postupanje škole u slučaju hitnih zdravstvenih stanja

Članak 9.

(1) U slučaju hitnih zdravstvenih stanja učenika, radnika škole ili nepoznate osobe koja je posjetitelj škole potrebno je žurno pozvati Hrvatski zavod za hitnu medicinu putem hitne medicinske službe. Zbrinjavaju se stanja koja neposredno ugrožavaju ljudski život i teško narušavaju zdravlje (hitna zdravstvena stanja).

(2) U hitna zdravstvena stanja ubrajaju se: naglo nastale poteškoće u disanju, gušenje stranim tijelom, zastoj rada srca i disanja, gubitak svijesti, iznenadna bol u prsnom košu, iznenadno ubrzanje, usporenje rada srca ili nepravilni otkucaji srca, grčevi (konvulzije), otežani govor, slabost ili oduzetost tijela, iskrivljenost lica, ozljede nastale u prometnim nesrećama i ostale iznenadno nastale ozljede (padovi s visine/životinjski ugrizi/ubodi/prostrijeli...), neuobičajeno krvarenje na bilo koji od prirodnih otvora tijela, opekline, udar električne energije ili groma, pothlađivanje, utapanje, otrovanje lijekovima/narkoticima/kemikalijama, jaka alergijska reakcija, iznenadna i neuobičajena bol (jaka glavobolja, jaka bol u prsima/trbuhu/leđima), iznenadne promjene ponašanja koje dovode u opasnost bolesnika ili okolinu (pokušaj samoubojstva/ubojstva);

(3) Kod zdravstvenih stanja kod kojih život nije u opasnosti (npr. manje posjekotine, prehlada, kronična bol koja se ne mijenja, prijelomi prstiju, uzrujanost) medicinsku skrb pruža liječnik opće/obiteljske medicine.

(4) Ako kod učenika nastupi hitno zdravstveno stanje, svaki radnik škole dužan je bez odgode pozvati hitnu medicinsku službu (194 ili 112) i postupiti prema uputama medicinskog dispečera ne udaljavajući se od učenika/korisnika, te, po potrebi pozvati u pomoć drugog stručnog radnika.

(5) Radnik koji se zatekao uz učenika koji zahtijeva hitnu medicinsku pomoć obavezan je u najkraćem mogućem roku obavijestiti roditelje/skrbnike o stanju učenika i poduzetim radnjama. Ukoliko roditelj/skrbnik nisu u mogućnosti u hitnom roku doći do učenika, radnik škole odlazi s učenikom na hitnu medicinsku obradu i ostaje s njim do kraja obrade.

(6) Po zbrinjavanju hitnog zdravstvenog stanja i povratka u ustanovu, radnik je obavezan zapisati zabilješku o događaju u dnevnu napomenu.

Postupanju škole u slučaju drugih kriznih situacija

Članak 10.

(1) U slučajevima alkoholiziranog ili drugog neprimjerenog stanja roditelja, slučajevima neovlaštenog ulaska roditelja ili drugih osoba u školu, provale u školu, unošenje predmeta pogodnih za nanošenje ozljeda ili drugih nezakonitih predmeta od strane učenika, roditelja ili drugih osoba svaki radnik škole dužan je žurno pozvati nadležne institucije čiji su brojevi istaknuti na oglasnim pločama u školi (policiju, hitnu zdravstvenu skrb ili vatrogasnu službu) te o situaciji izvijestiti ravnatelja škole.

(2) U slučaju kriznih situacija koje su izvan kontrole škole postupa se prema drugim važećim internim protokolima ili uputama o postupanju koje donijelo Ministarstvo unutarnjih poslova, civilna zaštita, drugo ministarstvo nadležno za kriznu situaciju ili vlada RH (primjerice Upute za postupanje u slučaju potresa, Zakon o zaštiti od požara i važeći pravilnici o zaštiti od požara, Zakon o zaštiti na radu, Upute MUP-a o postupanju u opasnostima, nesrećama i katastrofama, Zakon o zaštiti pučanstva od zaraznih bolesti).

Evidencija škole o kriznim situacijama

Članak 11.

(1) Škola vodi evidenciju o kriznoj situaciji u školi na posebnom obrascu koji sadrži detalje opisane krizne situacije (datum, mjesto i vrijeme događaja; sudionici događaja; opisan događaj; navedene poduzete mjere i obavještene osobe i nadležne institucije; ime i prezime osobe koja prijavljuje događaj te njezin vlastoručni potpis) te iste evidentira u e-dnevniku (dnevna napomena, dnevnik rada stručnog suradnika, podaci o suradnji s roditeljima i ostalim odgojnim činiteljima).

(2) Škola po potrebi izvještava službenim putem nadležne institucije o kriznoj situaciji i poduzetim mjerama unutar škole.

Pokretanje psiholoških kriznih intervencija u sustavu odgoja i obrazovanja

Članak 10.

(1) U slučaju potrebe ravnatelj ustanove o kriznom događaju informira nadležno Ministarstvo te podnosi zahtjeva za pokretanjem krizne intervencije.

(2) Psihološka krizna intervencija predstavlja psihološku prvu pomoć i cilj joj je stabilizirati kognitivne i emocionalne procese kod ljudi koji su bili izravno ili neizravno izloženi kriznom događaju. Time se smanjuje učestalost pojave dugoročnih negativnih učinaka tog događaja na pogođene osobe i na zajednicu u kojoj se nalaze.

Završne odredbe

Članak 12.

Ovaj Protokol stupa na snagu dan nakon dana objave na oglasnoj ploči.

KLASA: 011-05/25-02/03

URBROJ: 2100-1-8-25-1

Beli Manastir, 29. siječnja 2025. godine

Predsjednik Školskog odbora

Miloš Grubić prof.

Ovaj Protokol objavljen je na oglasnoj ploči dana 30. siječnja 2025. godine i stupio je na snagu 31. siječnja 2025. godine.

Ravnateljica:

dr. sc. Zrinka Barić

Prilog 1. **Zapisnik o postupanju u kriznoj situaciji**

Z A P I S N I K
o postupanju u kriznim situacijama

DAN, DATUM, VRIJEME I MJESTO DOGAĐAJA:

IMENA UKLJUČENIH OSOBA:

OPIS SITUACIJE:

PODUZETE MJERE:

OBAVJEŠTENE OSOBE I NADLEŽNE INSTITUCIJE:

Ime i prezime osobe koja je ispunila zapisnik:

RAVNATELJ: